

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316205704
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1316205704.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Michaela Králová a JUDr. Ivana Jahnová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté J.: W. O., B.. XX.XX.XXXX, X. Ž. X, X., v zastúpení kolízneho opatrovníka: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, maloleté dieťa rodičov - T.: T. O., B.. XX.XX.XXXX, X. Ž. X, X., C.: O. P., B.. XX.XX.XXXX, O. L. J. XX, P. V., adresa na doručovanie: D.H. W., Š. XX, W., o znížení výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 51P/97/2016 - 52 zo dňa 19. septembra 2016 takto:

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 51P/97/2016 - 52 zo dňa 19. septembra 2016 **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. 51P/97/2016-52 zo dňa 19. septembra 2016 zamietol návrh otca maloletej na zníženie výživného a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodol tak na základe návrhu otca na zníženie výživného, ktorý bol doručený súdu dňa 6.4.2016 a ktorým otec žiadal znížiť výživné na maloletú pôvodne v sume 2.000,- Sk, čo je 67 eur na sumu 30 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Otec návrh odôvodnil svojou finančnou situáciou, ktorá spočíva v zásadnej zmene pomerov na jeho strane. Uviedol, že dňa 29.2.2016 bol prepustený z pracovného pomeru v skúšobnej dobe a od 16.3.2016 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne a príspevok na bývanie vo výške 55,80 eur mesačne. Matka žiadala návrh otca zamietnuť z dôvodu, že otec nemá zodpovedný prístup k práci a výživné na maloletú neplatí riadne od marca 2016 a preto matka sa rozhodla podať voči otcovi trestné oznámenie. Matka predložila potvrdenie o návšteve školy maloletej, rozpis svojho príjmu a rozpis nákladov v súvislosti so štúdiom. Kolízny opatrovník žiadal návrh otca zamietnuť, pretože nie je v záujme maloletej. Otec navrhol vec prejednať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že naposledy bolo určené výživné na maloletú vo výške 2000 Sk, teraz 66.38 eur, rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. č.k. 38P/65/06 - 19 zo dňa 23.5.2006, keď bol otec nezamestnaný a mal ďalšie 2 vyživovacie povinnosti. Maloletá W. T. X G., navštevovala materskú školu, matka bola slobodná, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére I. O., B.. X.X.XXXX a jej priemerný mesačný príjem bol 5 800 Sk mesačne. Odvtedy sa zmenili pomery na strane matky, ako aj na strane maloletej, matke skončila vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére Lujze, ktorá je schopná sa sama živiť, maloletá v školskom roku 2016/2017 študuje v 2. ročníku na Obchodnej akadémii v dennej forme štúdia, matka s maloletou býva u svojej matky, ktorej prispieva sumou 160 eur mesačne na bývanie a služby. Stravuje sa sama, má ukončené základné vzdelanie, pracuje ako upratovačka a pomocná sila v práci. Priemerná mesačná T. T. Y. P. P. XXX,XX Q. a iný príjem nemá

okrem prídavkov na dcéru vo výške 21,41 eur mesačne a nárok na daňový bonus vo výške 23 eur mesačne. Matka nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok, otec s maloletou nie je v kontakte od 2 rokov jej veku, výživné neplatí pravidelne a o maloletú nemá záujem.

2. Ďalej sa súd podľa § 204 CSP oboznámil s obsahom listín tvoriacich súdny spis sp. zn. 51P/97/2016 a k nemu pripojených právoplatne skončených súdnych spisov sp. zn. 37P/67/2013 a sp. zn. 38P/65/2006, vrátane listín predložených matkou na pojednávaní. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že rozsudkom OS BA III 38P/65/2006 -19 zo dňa 23.05.2006, právoplatným dňa 12.07.2006, vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, bolo výživné na maloleté dieťa otcovi určené sumou 2000,- Sk mesačne, 66,38 eur. V tom čase bola matka slobodná, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej J. I. O., B.. XX.XX.XXXX, jej priemerný mesačný príjem bol XXXX Sk T., na dve deti poberala prídavky vo výške 540,- Sk mesačne. Maloletá W. navštevovala materskú školu s poplatkom 340,- Sk mesačne. Otec bol slobodný, od 1.1.2006 nezamestnaný, má ukončenú Vojenskú odbornú školu s maturitou, v profesii, na ktorú má dosiahnuté najvyššie vzdelanie sa nemôže zamestnať, lebo v minulosti bol súdne trestaný. Živil sa výkonom krátkodobých prác bez zmlúv, vypomáhal na stavbách, prípadne zberom železa. Otec mal v rozhodnej dobe ďalšie dve vyživovacie povinnosti, k maloletej P. V., B.. XX.XX.XXXX, na ktorú bol otec povinný podľa rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 16C 34/2003 zo dňa 28.3.2006 platiť výživné vo výške 2000,- Sk mesačne a na T. H. O., B.. X.XX.XXXX, na ktorú podľa dohody rodičov otec platil výživné 1.000,- Sk mesačne. Zo spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37P 67/2013 súd zistil, že v spojených veciach návrhom otca súd konal o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti, resp. o znížení jeho povinnosti platiť výživné na T. W., návrhy zobral späť celkom pred meritorným rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej, preto uznesením č.k. 37P/67/2013-77 zo dňa 4.11.2014 súd zastavil konanie podľa § 96 ods. 1 OSP. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.12.2014. Otec bol do 21.6.2012 vo výkone trestu odňatia slobody a od 27.4.2012 do 10.6.2013 bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie a občanom v hmotnej núdzi, s priznaním dávky a príspevku v sume 62,50 eur mesačne, naďalej mu trvali dve ďalšie vyživovacie povinnosti.

3. Súd z rozhodnutia ÚPSVaR Trebišov zistil, že otec je občanom v hmotnej núdzi od 01.02.2013 a poberá dávku a príspevky vo výške 62,50 eur mesačne. V evidencii uchádzačov o zamestnanie je od 16.03.2016. Otec preukázal skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe zamestnávateľom dňom 29.02.2016, potvrdenie o mzde otca za 5/2016 = 8,66 eur, 03/2016 = 8,66 eur, 07/2016 = 8,66 eur, 04/2016 = 8,66 eur, 06/2016 = 8,66 eur. Rovnako mal súd z potvrdenia o dani z príjmu otca ako fyzickej osoby za rok 2014 preukázané, že daňová povinnosť otca bola v roku 2014 vo výške 0,- eur a za rok 2015 otec nepodal daňové priznanie. Podľa Rozhodnutia o pomoci v hmotnej núdzi otcovi bola priznaná pomoc v hmotnej núdzi vo výške 111,- eur od 1.1.2016. Z dohody o pracovnej činnosti otca ako zamestnanca arkana s.r.o. zo dňa 01.03.2016 súd mal preukázané, že rozsah výkonu práce zamestnanca je 1 hod. týždenne a jeho príjem je 8,72 eur brutto mesačne. Podľa nájmovej zmluvy otca zo dňa 01.02.2016 je predmetom nájmu 1,5 izbový byt s výškou nájmovej 60,- eur mesačne. Na základe rozsudku OS Trnava sp. zn. 8P/24/2010 otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa: H. O., B.. XX.XX.XXXX vo výške 67,- eur mesačne právoplatným 29.12.2010. Z rozsudku OS Ružomberok sp. zn. 9P/30/2016- 54 mal súd za preukázané, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa: P. W., B.. XX.XX.XXXX vo výške 30,- eur mesačne. Súd ďalšie dôkazy nevykonával, ich vykonanie nebolo nevyhnutné pre zistenie skutkového stavu. Vzhľadom na zistený skutočný stav veci z vykonaných dôkazov súd pre dôkaznú nadbytočnosť upustil aj od vykonania dôkazu výsluchom otca.

4. Okresný súd právne vec posúdil podľa § 62, § 65, § 75, § 76 a § 78 Zákona o rodine, ktoré vo svojom rozhodnutí aj citoval. Poukázal na príslušné zákonné ustanovenia Zákona o rodine, ako aj súdnu prax v súvislosti so zmenou pomerov, podľa ktorej za dôvodnú zmenu pomerov je možné považovať vyšší vek dieťaťa, rovnako aj rozšírenie vyživovacích povinností na strane rodiča ako povinného výživou, ako aj pokles príjmu povinného rodiča z objektívnych dôvodov, ale za rozhodujúcu možno považovať len tú zmenu, ktorá nastala po právoplatnosti pôvodného súdneho rozhodnutia, pričom musí byť súčasne v príčinnej súvislosti s preukázaným záverom, že v jej dôsledku je treba zmeniť aj výšku výživného.

5. Okresný súd pri zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného vychádzal najmä z toho, že otec neprejavuje skutočný záujem o výkon osobnej práce zamestnanca so stabilným a pravidelným príjmom, ktorého dosahovaný príjem podľa súdu nezodpovedá jeho telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj nezodpovedá miestnym lokálnym možnostiam jeho uplatnenia. Z podaného návrhu otca, ako aj z vykonaných dôkazov v prejednávanej veci nebola preukázaná taká objektívna zmena pomerov na strane otca, ktorá by bola podkladom zmeny predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Súd nemal ani preukázané, že by došlo k zmene

pomerov na strane maloletej a k poklesu jej potrieb oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu a tiež ani otec nemá vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav objektívne sťažené uplatnenie na pracovnom trhu a šancu získať primeranú prácu, ktorá by mu zabezpečila dostatočný príjem na pokrytie potrebných výdavkov na maloleté dieťa. Otec maloletej je tak v súčasnosti schopný platiť súdom určené výživné na maloletú, a preto súd jeho návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

6. Proti rozsudku podal odvolanie otec maloletej, ktorý nesúhlasil s rozhodnutím súdu z dôvodu, že súd nesprávne rozhodol, pretože sudkyňa je voči jeho osobe zaujatá a z toho dôvodu žiadal, aby okresný súd predložil vec Krajskému súdu Bratislava. Namietal, že súd vôbec neprihliadol na jeho príjem a jeho životnú situáciu, v akej je a zdôraznil, že ak si splní vyživovaciu povinnosť, z čoho a ako má ďalej žiť. S prihliadnutím na výšku jeho mesačného príjmu, rozhodnutím súdu boli porušené jeho práva na normálny život a nevie, z čoho má žiť. Asi súdu skôr vyhovuje, že bude rok čo rok vo výkone trestu za vyživovaciu povinnosť, ak ju nebude mať z čoho platiť. Otec maloletej žiadal, aby súd opätovne zvážil jeho životnú a finančnú situáciu, jeho príjmy a výdavky a prihliadol aj na výšku príjmu matky maloletej a výšku jeho príjmu. Žiadal, aby súd opätovne prehodnotil jeho žiadosť o zníženie vyživovacej povinnosti.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka podaním zo dňa 13.2.2017, ktorá nesúhlasila s tvrdením otca v podanom odvolaní. Uviedla, že otec maloletej neprejavuje žiaden záujem nájsť si stabilnú prácu s pravidelným príjmom a nie prvýkrát je nezamestnaný. Ukončuje pracovný pomer v skúšobnej dobe alebo je z neho prepustený. Problémy s vyživovacou povinnosťou na dieťa sú dlhodobé, nejde o krátkodobú zlú finančnú situáciu otca, z čoho vyplýva, že nemá zodpovedný prístup k práci aj napriek tomu, že jeho vek i zdravotný stav je dostačujúci na to, aby si našiel primerané zamestnanie. O maloletú dlhodobu neprejavuje žiaden záujem a preto je odvolanie nedôvodné.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, ktorý podaním zo dňa 10.2.2017 uviedol, že sa plne stotožňuje so svojim pôvodným vyjadrením na pojednávaní a navrhuje odvolanie otca na zníženie výživného zamietnuť, pretože zníženie výživného nie je v záujme maloletej.

9. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, preskúmal vec bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania § 2 ods. 1, § 65, § 66, § 395 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok; ďalej len C.m.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok; ďalej len C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a nie sú splnené podmienky pre zmenu rozhodnutia okresného súdu, ktoré je správne.

10. V danej veci otec maloletej nesúhlasil s rozhodnutím súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na zníženie výživného a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu v zmysle podaného odvolania.

11. V odvolaní otec namietal, že súd vôbec neprihliadol na jeho príjem a jeho životnú situáciu, v akej je a zdôraznil, že ak si splní vyživovaciu povinnosť, z čoho a ako má ďalej žiť. Tvrdil, že rozhodnutím súdu boli porušené jeho práva na normálny život a nevie, z čoho má žiť a žiadal, aby súd opätovne zvážil jeho životnú a finančnú situáciu, jeho príjmy a výdavky a prihliadol aj na výšku príjmu matky maloletej a výšku jeho príjmu.

12. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie správne a v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie k tomu, aby mohol vo veci rozhodnúť a odvolací súd nezistil pochybenie súdu v námietke otca v podanom odvolaní, že súd vôbec neprihliadol na jeho príjem a jeho životnú situáciu, v akej je a zdôraznil, že ak si splní vyživovaciu povinnosť, z čoho a ako má ďalej žiť. Tvrdil, že rozhodnutím súdu boli porušené jeho práva na normálny život a nevie, z čoho má žiť a žiadal, aby súd opätovne zvážil jeho životnú a finančnú situáciu, jeho príjmy a výdavky a prihliadol aj na výšku príjmu matky maloletej a výšku jeho príjmu. S prihliadnutím na dôvody uvedené v odvolaní otca, že nemá finančné prostriedky, a preto nemôže platiť určené výživné, z dôvodu zníženia jeho doterajšieho príjmu, je potrebné uviesť, že žiaden účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať a nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom doteraz fyzická osoba prácu vykonávala. Treba však zdôrazniť, že Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa v § 62 ods. 1 Zákona o rodine, a preto nemôže obstať argumentácia, že rodič nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v potrebnom rozsahu, pretože nemá dostatočný príjem, resp. príjem sa mu znížil.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri plnení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. V súvislosti s ustanovením § 62 Zákona o rodine, podľa ktorého súd prvej inštancie právne posúdil zistený skutkový stav ohľadne návrhu otca na zníženie výživného, odvolací súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť zaťažuje obidvoch rodičov, bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov. Kritériá na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane oprávneného dieťaťa. Ide o osobné právo každého dieťaťa, preto súd vymedzuje vyživovaciu povinnosť voči každému dieťaťu osobitne na základe jeho individuálnych potrieb. Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopnosti, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy budúcej prípravy na povolanie. Nemožno dospieť k všeobecne platnému záveru, ide o individuálnu fyzickú a duševnú vyspelosť toho - ktorého dieťaťa, potreby detí v tom istom veku sa môžu odlišovať, súčasne závisí od schopností a možností rodiča.

18. V súvislosti s námietkou otca v podanom odvolaní, že okresný súd nesprávne rozhodol, keď neznižil jeho výživné na maloleté dieťa, odvolací súd poukazuje na to, že každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo čiastočne starostlivosťou o domácnosť, tiež je poskytovaním vecných plnení, napr. bývanie, alebo stravovanie. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného, ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, ako je napr. strava, bývanie, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd.

19. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa o dieťa zaručuje aj čl. 41 Ústavy Slovenskej republiky. Na rovnakom mieste tiež zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť vždy záujem dieťaťa.

20. Výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa, v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti.

21. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonná povinnosť a pre určenie výšky vyživovacej povinnosti nie je vôbec rozhodujúce, koľko rodič pracou zarobí, alebo či vôbec pracuje. Oveľa väčšiu výpovednú hodnotu má zistenie jeho potencionálnej životnej úrovne, ktorá je limitovaná okrem majetkových pomerov aj jeho finančnými nárokmi na zabezpečenie uspokojenia jeho potrieb. Jedným z faktorov, ktoré pri určovaní miery životnej úrovne môže vziať súd do úvahy je aj zistenie a vyčíslenie mesačných nákladov povinného rodiča.

22. V danej veci otec maloletej v podanom odvolaní tvrdil, že súd sa nezaoberal jeho finančnou situáciou a tým, že je nezamestnaný a nemá príjem, z ktorého by platil výživné. Tiež tvrdil, že ak by zaplatil výživné, nemá z čoho žiť.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na zistený skutkový stav v danej veci, nie je možné sa stotožniť s dôvodmi, ktoré uviedol otec v podanom odvolaní a pre ktoré tvrdí, že nemá možnosť platiť výživné určené rozhodnutím súdu, pretože nemá na platenie výživného finančné prostriedky. S prihliadnutím na jeho námietku, je potrebné zdôrazniť, že otec má zo zákona vyživovaciu povinnosť podľa § 62 Zákona o rodine do času, kým dieťa nie je schopné sa samé živiť. Je nepochybné, že maloletá nemá možnosť zabezpečiť si príjem, aby mohla uspokojovať svoje i keď len základné potreby, a preto vyživovacia povinnosť otca naďalej trvá. Maloleté dieťa nie je v rovnakom postavení, aj pokiaľ ide o príjem a majetkové pomery, v porovnaní so svojim rodičom. Podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybné, že otec má právo byť so svojim dieťaťom, v čase určenom pre styk s dieťaťom, prípadne aj v širšom rozsahu, po dohode s druhým rodičom a práve v tomto čase má otec možnosť zistiť, aké sú náklady a výdavky na dieťa, keď je s ním v priamom kontakte. Otec o maloletú neprejavuje záujem, nestretáva sa s ňou, ako matka uviedla, od 2 rokov jej veku. Otec tak nerealizuje svoje rodičovské práva a zároveň si neplní ani svoje povinnosti aspoň platiť výživné v sume, ktorá by zodpovedala odôvodneným potrebám maloletej. Je nesprávne, ak otec v odvolaní tvrdí, že súd by mal prihliadnuť aj na príjem matky, pretože je nepochybné, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní, ale nemožno zastávať názor, ako tvrdil otec v podanom odvolaní, že všetky výdavky maloletej by mala uhrádzať matka, lebo ona má príjem a riadne pracuje. Rovnakú vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia a preto si ju musí plniť aj otec v sume, ktorá bola určená predchádzajúcim rozhodnutím súdu. Na strane otca nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti a tvrdenie otca, že nepracuje a preto nemôže platiť výživné, nie je dôvodom pre zmenu rozhodnutia okresného súdu, ktoré je vecne správne.

24. Podľa § 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

25. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Zmenu pomerov možno vymedziť, ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov a celkových majetkových pomerov. V praxi sa najčastejšie uplatňujú dôvody, ako zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti a podobne.

27. Kritéria pre určenie výšky výživného sú upravené v ustanovení § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Okresný súd správne dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre zníženie vyživovacej povinnosti. Návrh otca na zníženie výživného aj napriek zmene jeho pomerov od poslednej úpravy výživného (z dôvodu, že bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie), nie je dôvodný. Je nepochybné v možnostiach otca maloletej, aby si našiel prácu buď vo svojom odbore, alebo v inom odbore v mieste bydliska, alebo v inom regióne, ktorá mu zabezpečí dostatočný príjem na to, aby mohol platiť výživné na maloletú v doteraz určenej výške. Samotné zníženie výšky mesačného príjmu otca vo vzťahu k zmene pomerov na strane maloletej nepovažuje ani odvolací súd za skutočnosť, ktorá by otca oprávňovala na zníženie výživného. Zároveň je potrebné prihliadnuť na to, že podstatná zmena pomerov nastala na strane maloletej, ktorá nielen tým, že je vekovo staršia od poslednej úpravy výživného a potrebuje pre seba viac, s čím súvisia aj zvýšené náklady so zabezpečením jej všetkých potrieb súvisiacich s prípravou na budúce povolanie. Miera potrieb dieťaťa je závislá najmä od jeho veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobov prípravy na budúce povolanie, záľub

a záujmov. Pri skúmaní potrieb oprávneného dieťaťa je nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale i potreby vyskytujúce sa za dlhšie obdobie, prípadne, ktoré sa vyskytujú len náhodne (letné prázdniny, školské výlety a pod.).

29. V danej veci odvolací súd neprihliadol na tvrdenie otca, že výška výživného určená predchádzajúcim rozhodnutím súdu, je vzhľadom na zmenu jeho pomerov neprimeraná. Z uvedených ustanovení Zákona o rodine totiž vyplýva, že otec je povinný prispievať na výživu svojho dieťaťa v takej výške, ktorá zodpovedá nielen jeho majetkovým a zárobkovým schopnostiam, ale najmä, aby pri plnení vyživovacej povinnosti zo strany otca bola stanovená výška výživného schopná zabezpečiť základné a odôvodnené potreby dieťaťa, na strane ktorého dochádza tiež k zmene pomerov a k zvýšeniu jeho odôvodnených potrieb a nákladov a rovnako na túto zmenu pomerov je nutné tiež prihliadnuť pri rozhodovaní o výške výživného.

30. V danej veci sa odvolací súd plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý správne a dostatočne zistil skutkový stav veci a správne právne posúdil danú vec.

Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite objasnil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie primerane vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri rozhodnutí o návrhu otca na zníženie výživného.

31. Krajský súd s prihliadnutím na uvedené dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Krajský súd sa stotožnil so závermi prvoinštančného súdu, ktorý sa dostatočne vysporiadal aj so všetkými námietkami otca v priebehu konania. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd nerozhodol a neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (otca maloletej).

32. V danej veci sa odvolací súd plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý správne a dostatočne zistil skutkový stav veci a správne právne posúdil danú vec.

33. Krajský súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine, odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými námietkami otca uplatnenými v priebehu konania a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, majúce za následok iné rozhodnutie. Odvolací súd po zohľadnení všetkých relevantných skutočností dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie. Odvolací súd je toho presvedčený, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého určeným výživným zohľadňujúc jeho komplexnú životnú úroveň. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Podľa tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu.

34. Pretože rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa základné právne náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvoinštančného konania, jeho odôvodnenie je presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje, potvrdil ho ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. a podľa § 387 ods. 2 C. s. p. na zdôraznenie jeho správnosti ho iba doplnil o ďalšie dôvody.

35. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).